

Tipy na výlet v blízkém okolí

Adršpach · skalní město ①

Babiččino údolí · Ratibořice, vyrostla zde Božena Němcová ②

Broumov · benediktýnský klášter ③

Česká Skalice · muzeum a škola Boženy Němcové, vodní nádrž Rozkoš

Dvůr Králové nad Labem · ZOO a safari

Hronov · rodiště Aloise Jiráska

Josefov · pevnostní klasicistické město ④

Kuks · hospital, nedaleko Braunův betlém

Náchod · zámek, nedaleko vojenská pevnost Dobrošov a Březinka ⑤

Nové Město nad Metují · zámek ⑥

Pec pod Sněžkou · sportovní a rekreační středisko ⑦

Rtyně v Podkrkonoší · Městské muzeum s hornickou expozicí

Teplice nad Metují · skalní město

Trutnov · brána do Krkonoš

Špindlerův Mlýn · sportovní a rekreační středisko

Úpice · Městské muzeum s expozicí rodiny Čapkovy a galerie J. Mezerové ⑧

Důležité kontakty

Ubytování:

Bezpečnostně právní akademie Malé Svatoňovice
tel. +420 499 829 740, e-mail: ubytovna@bpakademie.cz

Penzion Berny Malé Svatoňovice
tel. +420 608 025 154, e-mail: penzionberny@gmail.com

Restaurace:

Restaurace Salamandr, tel. +420 777 766 938
Pivnice Kamenka, tel. +420 608 859 916
Pivnice U Hašků, tel. +420 733 390 779
Kavárna a Pizzerie Dášeňka, tel. +420 732 115 881
Cukrárna, tel.: +420 737 806 184

Turistické informační centrum a MBČ:

tel.: +420 499 886 295
e-mail: muzeum@malesvatonovice.cz

Lékař:

tel.: +420 778 460 155

Vydala obec Malé Svatoňovice
s finanční podporou Královéhradeckého kraje

Obec Malé Svatoňovice

Nádražní 105, 542 34 Malé Svatoňovice
tel.: +420 499 886 341, e-mail: obec@malesvatonovice.cz

www.malesvatonovice.cz

Grafické zpracování: Jan Zálíš © 2020 www.PINstudio.cz

Malé Svatoňovice

Rodiště Karla Čapka

více info

„Člověk musí jet daleko,
hrozně daleko, aby se dostal
co nejbliž k domovu.“

Karel Čapek

www.malesvatonovice.cz

Malé Svatoňovice

„Je to pěkný kraj, ten svatoňovický, Odolov, Markoušovice a co všechno je kolem Jestřebích hor a Žaltmanu, a ty araukarity, zkamenělé zbytky prastaré přírody, mu ještě přidávají na zajímavosti. Snad nikde na světě nevykvete tolik sasaneček, tolik slziček, vřesu a mateřídoušky, hořkého koření, tolií a vstavačů jako tady...“

Josef Čapek, 1918

Obec Malé Svatoňovice

Lidově zvaná Studánka, leží na úpatí Jestřebích hor v nadmořské výšce 450 m. n. m. Na rozloze 766 ha žije trvale 1 500 obyvatel. Městečko má bohatou kulturní a sportovní tradici. V roce 1890 se v Malých Svatoňovicích narodil spisovatel a novinář Karel Čapek. Na náměstí je od roku 1946 v jeho rodném domě zřízeno Muzeum bratří Čapků. Dominantou náměstí je barokní poutní kostel zasvěcený Sedmi radostem Panny Marie. Kostel dala postavit tehdejší majitelka náhodského panství Anna Marie Viktorie Piccolomini de Aragona na místě jednoduché dřevěné kapličky poblíž studánky, provázené pověstí o zázračné schopnosti uzdravení nemocných. Kostel byl posvěcen v roce 1734. Atmosféru náměstí a romantickou pověst o studánce citlivě doplňuje procházka Mariánským sadem – lesoparkem poblíž kostela. Byl zbudován v letech 1891 – 1893 zásluhou Spolku pro zvelebení poutního místa. Tvoří ho 7 kapliček, křížová cesta se 14 dřevěnými kříži s vyobrazením zastavení Ježíše Krista a Boží hrob, uvnitř vyzdobený araukaritou a sochou Ježíše Krista od řezbáře Antonína Suchardy z Nové Paky. Obec i její okolí poskytuje ideální sportovní podmínky pro běžecké i běžecké lyžování. Vybudovány jsou tenisové a volejbalové kurty. Sportovní areál doplňují hřiště, koupaliště a sportovní hala. K historii obce neoddělitelně patří hornictví. 400 let dolování uhlí připomínají značené naučné stezky po hornických památkách a informační tabule. Návštěvníci Malých Svatoňovic mohou svou procházku zakončit na vrcholu Jestřebích hor na Žaltmanu (739 m. n. m.), kde Klub českých turistů zbudoval kovovou rozhlednu. Je celoročně volně přístupná. Odtud je výhled do celé Krakonošovy zahrady, do kraje, který hluboce ovlivnil tvorbu bratří Čapků.

Poutní kostel Sedmi radostí Panny Marie

Svatoňovická Studánka je známá od nepaměti. V říjnu 1715 Václav Šrejbr zavěsil na suchou třešeň u studánky sošku Panny Marie, kterou zhotovil řezbář Jan Karásek z Odolova. V den svátku Všech svatých, 1. listopadu 1715, zde pak došlo uzdravení chromého Davida Dröschela ze Slavětína. V červnu 1716 suchá třešeň po 7 letech rozkvetla a v září se na ní objevily plody. Věhlas hojně navštěvované studánky přiměl majitelku náhodského panství, kněžnu Annu Ludmilu Viktorii Piccolomini de Aragona, ke stavbě kaple nad pramenem a založení barokního kostela, který byl dokončen roku 1734 a zasvěcen ke cti Sedmi radostí Panny Marie. Historii poutního místa sepsal úředník David Antonín Nývlt a své dílo „Prospěšný potok vod“ vydal roku 1736 tiskem. V letech 1830 až 1831 byla provedena přestavba kostela do současné podoby. Vnitřní vybavení pochází z 2. poloviny 19. století. Na svoji svatoňovickou pouť vzpomíná v díle Babička i spisovatelka B. Němcová.

Mariánský sad

Mariánský sad v Malých Svatoňovicích byl zbudován Spolkem pro zvelebení poutního místa v Malých Svatoňovicích. V roce 1892 byl posvěcen základní kámen a ještě téhož roku v kopci nad kostelem bylo postaveno sedm zděných kapliček sedmi radostí Panny Marie. V roce 1839 byla zbudovaná křížová cesta. Svým rozmístěním se snaží přiblížit cestě Ježíše na Golgotu. Architektonický návrh je od Edmunda Chaury z Červeného Kostelce, kapličky vyzdobil akademický malíř Josef Cobl. V letech 1902 – 1905 byla vystavěna kaple Božího hrobu. Vysvěcena byla 8. dubna 1906. Uprostřed interiéru kaple je umístěna prosklená skříň, kde na kamenném lůžku leží socha mrtvého Krista zhotovená sochařem a řezbářem Antonínem Suchardou z Nové Paky.

Hornictví

Malé Svatoňovice jsou ve své bohaté historii i obcí hornickou. V roce 1590 bylo v nedalekých Markoušovicích objeveno černé uhlí a jeho dobývání se od 17. století postupně rozšířilo po celých Jestřebích horách. Zpočátku bylo uhlí v horách nad Studánkou dobýváno těmi nejjednoduššími způsoby, nejčastěji pomocí zemědělského nářadí. Jak se hornictví v kraji rozvíjelo, jak se s dobou měnila technika dobývání a především jak hornické řemeslo poznamenalo životy mnoha generací v oblasti Jestřebích hor, přibližuje hornická expozice v Městském muzeu ve Rtyni v Podkrkono-

ší, terénní expozice důlních strojů a důlní dopravy v lokalitě K Idě v Malých Svatoňovicích, obnovený portál stoly Kateřina pod Mariánským sadem a trasa naučné stezky po hornických památkách. Těžba byla ukončena v roce 1990. O úctě k dějinám vypovídá i obecní znak, na němž rozkvetlou třešeň se sedmi prameny vody mezi kořeny doprovází dvojice „fajslíků“, mlátků a železek na zkřížených násadách jako připomínka, že Malé Svatoňovice bývaly po čtyři století hornickou obcí.

